

Bevolkingsonderzoek Baarmoederhalskanker in 4 stappen

1 Stap 1: Uitnodigen

In 2021 nodigt de screeningsorganisatie vrouwen uit van de geboortejaren 1961, 1966, 1971, 1976, 1981, 1986 en 1991. Zij ontvangen hun uitnodiging in of rond hun geboortemaand. Vanwege corona is er in 2021 nog een achterstand, vrouwen worden mogelijk later uitgenodigd. De gegevens van de uit te nodigen vrouwen komen uit de Basisregistratie personen (BRP).

De uitnodiging bestaat uit:

- Een uitnodigingsbrief met daarop twee barcodestickers. De stickers zijn nodig om het laboratoriumformulier en het laboratoriumpotje te koppelen aan de vrouw;
- Een folder over het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker.

Als de vrouw niet reageert op de eerste uitnodiging ontvangt zij van ons na ongeveer 16 weken een herinnering.

Laboratoriumformulieren voor het bevolkingsonderzoek zijn gepersonaliseerd. Deze kunnen alleen door de aanvrager gebruikt worden. In het Huisartsenportaal vraagt u eenvoudig nieuwe laboratoriumformulieren aan. Gekopieerde formulieren worden niet herkend door de scanner in het laboratorium. Er is een apart laboratoriumformulier voor indicatieve uitstrijkjes. Dit kunt u niet gebruiken voor het bevolkingsonderzoek.

2 Stap 2: Screenen

De vrouw maakt zelf een afspraak. De huisarts of doktersassistent maakt het uitstrijkje. De vrouw neemt de uitnodigingsbrief mee naar uw praktijk. **De stickers met barcode die op deze brief zitten, plakt u op het uitstrijkpotje en op het laboratoriumformulier. Plak één barcodesticker horizontaal over het etiket op het uitstrijkpotje en plak één barcodesticker horizontaal rechtsboven op het laboratoriumformulier.** Voor de analyse in de screeningslaboratoria is het heel belangrijk dat de stickers op de juiste manier geplakt worden. De barcode is een unieke code, gekoppeld aan de gegevens van de vrouw.

Het uitstrijkje wordt alleen getest op hrHPV. Bij de uitslag hrHPV-positief wordt hetzelfde uitstrijkje ook direct onderzocht op cytologie. Alleen bij cytologische afwijkingen kijkt het screeningslaboratorium naar de ingevulde vragen op het laboratoriumformulier. Het advies is om bij vrouwen met klachten of afwijkingen naast het bevolkingsonderzoek uitstrijkje ook een uitstrijkje op indicatie te maken.

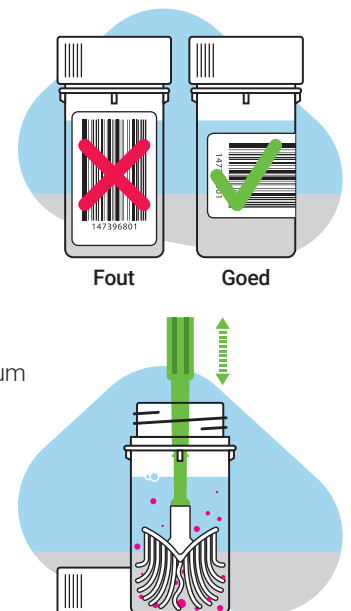
Let op: Gebruik het groene uitstrijkborsteltje voor het bevolkingsonderzoek. Na het maken van het uitstrijkje gaat u 10x stampen in het potje, zodat de borstelhaartjes uit elkaar komen te staan. En daarna krachtig rondraaien. Gooi het borsteltje weg en laat dit niet achter in het potje.

Niet of later meedoen?

Deelname aan het bevolkingsonderzoek is vrijwillig. Vrouwen kunnen zich eenmalig of definitief afmelden. Bij eenmalige afmelding ontvangt de vrouw automatisch na 5 jaar een nieuwe uitnodiging.

Zwangerschap

Vrouwen die zwanger zijn of net bevallen, kunnen niet meedoen aan het bevolkingsonderzoek. Een vrouw kan 6 maanden na de bevalling weer meedoen.

Uitstrijkje bij de gynaecoloog niet gratis

Alleen als het uitstrijkje door een huisarts of doktersassistent wordt gedaan, is het bevolkingsonderzoek gratis voor de vrouw. Een uitstrijkje door de gynaecoloog is altijd een medische indicatie. De kosten van het uitstrijkje worden dan niet vanuit het bevolkingsonderzoek vergoed.

Zelfafnameset

Vrouwen die het vervelend vinden om een uitstrijkje te laten maken, kunnen ook een zelfafnameset aanvragen. Met de zelfafnameset neemt de vrouw zelf materiaal af uit haar vagina. De zelfafnameset test alleen op de aanwezigheid van hrHPV. Wordt hrHPV gevonden, dan wordt de vrouw uitgenodigd alsnog een uitstrijkje te laten maken bij de huisartsenpraktijk. Op het uitgestreken materiaal wordt een cytologische beoordeling uitgevoerd. Dit uitstrijkje valt onder het bevolkingsonderzoek en is gratis voor de vrouw.

Let op: Om privacyredenen ontvangt u als huisarts geen uitslag over de zelfafnameset. Dit omdat u niet de aanvrager van het onderzoek bent.

3 Stap 3: Uitslag

Het uitstrijkje wordt beoordeeld in het screeningslaboratorium. Dit kan een ander laboratorium zijn dan waar u de uitstrijkjes op indicatie naartoe stuurt. Het screeningslaboratorium stuurt de uitslag naar uw Zorgmailadres. Bij vragen over de uitslag kunt u contact opnemen met het screeningslaboratorium. De vrouw ontvangt de uitslag van het onderzoek per brief van Bevolkingsonderzoek Nederland.

Geen hrHPV

Bij een uitslag hrHPV-negatief ontvangt de vrouw over 5 of 10 jaar (afhankelijk van haar leeftijd) weer een uitnodiging voor het bevolkingsonderzoek.

Wel hrHPV

Bij een uitslag hrHPV-positief wordt aansluitend op hetzelfde uitstrijkje een cytologische beoordeling uitgevoerd. De uitslag kan zijn:

- **hrHPV en geen afwijkende cellen**
Controle-uitstrijkje bij de huisarts na 6 maanden. **De vrouw ontvangt weer een uitnodigingsbrief met twee barcodestickers van de screeningsorganisatie.** Alleen met deze uitnodiging kan het controle-uitstrijkje worden gemaakt. De stickers plakt u op het uitstrijkpotje en op het bevolkingsonderzoek laboratoriumformulier. Er wordt alleen een cytologische beoordeling gedaan. Dit uitstrijkje maakt deel uit van het bevolkingsonderzoek en is gratis voor de vrouw. Let op: Bij gebruik van een indicatief laboratoriumformulier worden de kosten betaald vanuit de zorgverzekering. Afhankelijk van het eigen risico moet de vrouw de kosten of een deel ervan zelf betalen.
- **hrHPV en licht afwijkende cellen**
Uitslag PAP2-PAP3a1 > doorverwijzing naar de gynaecoloog.
- **hrHPV en afwijkende cellen**
Uitslag PAP3a2 of hoger > doorverwijzing naar de gynaecoloog. (De vrouw ontvangt de uitslag 5 werkdagen later dan u, zodat u de tijd heeft om contact met haar op te nemen.)
- **Onbeoordeelbaar**
Herhaaluitstrijkje na zes weken maakt deel uit van het bevolkingsonderzoek. Het is belangrijk dat er tussen het eerste en tweede uitstrijkje minimaal 6 weken zit.

4 Stap 4: Vervolg

Verwijzing naar de gynaecoloog

Is de vrouw hrHPV-positief en zijn er afwijkende cellen gevonden, dan wordt zij – onafhankelijk van de ernst van de afwijking – altijd doorverwezen voor een vervolgonderzoek bij de gynaecoloog. Stuur hierbij de volledige uitslag inclusief KOPAC-classificatie mee bij de verwijzing. Dit vervolgonderzoek maakt geen deel uit van het bevolkingsonderzoek. De kosten hiervan worden betaald vanuit de zorgverzekering. Afhankelijk van het eigen risico moet de vrouw de kosten of een deel ervan zelf betalen. Het is belangrijk dat u de vrouw hierover informeert.